

Esnaf sanatkarlar ve kredi kooperatiflerinin işlemlerinin KDV istisnası hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	75497510-130[17-2013-122]-27
Tarih	15.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

TEKİRDAĞ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Vergi ve Anlaşmalar Uygulama Müdürlüğü

Sayı : 75497510-130[17-2013-122]-27

15/04/2014

Konu : Esnaf sanatkarlar ve kredi kooperatiflerinin işlemlerinin KDV istisnası.

İlgide kayıtlı dilekçenizde, Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi olarak kefaletiniz altındaki esnaf ve sanatkarlara vermiş olduğunuz krediler dolayısıyla alınan paraların ve kooperatif ortaklarından masraf karşılığı adıyla alınan paraların Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisine tabi olması sebebiyle, söz konusu işlemlerinizin KDV Kanununun 17/4-e maddesine istinaden KDV'den istisna olup olmadığı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4-e maddesinde, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7"nci maddesinin 24 numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemlerinin katma değer vergisinden istisna olduğu hüküm altına

alınmıştır.

Öte yandan, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.

90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas iştigal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar." hükümleri yer almaktadır.

Aynı Kanunun "İstisnalar" başlıklı 29/m maddesinde; Bankasının ihtisas kredileri kapsamında küçük ve orta ölçekli sanayi işletmelerine verdiği krediler ya da bu işletmelerin dış ticaret işlemlerine yaptığı aracılık hizmetleri dolayısıyla aldığı paralar ile Esnaf ve Sanatkarlar Kefalet Kooperatiflerinin kefaleti altında esnaf ve sanatkarlara verdiği krediler dolayısıyla alınan paralar ve bu kooperatiflerin ortaklarından masraf karşılığı adıyla aldığı paraların BSMV`den istisna olduğu ve 30 uncu maddesinde ise, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükümleri bulunmaktadır.

Ayrıca, konuya ilişkin 87 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin "B-2- 6802 Sayılı Kanunun 28 inci Maddesinin İkinci Fıkrasında Belirtilen Muamele ve Hizmetleri Esas İştigal Konusu Olarak Yapanlar" başlıklı bölümünde;

- banker kapsamında BSMV mükellefi olmak için, anılan Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemlerin esas iştigal (ana faaliyet) konusu olarak yürütülmesi ve bu işlemler dolayısıyla lehe para alınması gerektiği,

- 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas iştigal konusu olarak yapanların, bu işlemleri ilgili kanunlarla yetkilendirilmek veya izin verilmek suretiyle yürüten kişileri ifade ettiği, dolayısıyla bunların 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri "esas iştigal konusu" olarak BSMV`ye tabi olacağı, bunlar dışındakilerin aynı fıkrada belirtilen işlemleri "esas iştigal konusu" olmadığından KDV'ye tabi olacağı,

- 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 93 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca kooperatifler, kooperatif birlikleri, kooperatif merkez birlikleri ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliğinin birbirlerinden ve ortaklarından aldıkları faiz ve komisyonlar ile ortaklarına kefalet etmeleri dolayısıyla bunlardan aldıkları paraların BSMV'den istisna olduğu, ayrıca, 6802 sayılı Kanunun 29 uncu

maddesinin (m) bendinde Türkiye Halk Bankasının Esnaf ve Sanatkarlar Kefalet Kooperatiflerinin kefaleti altında esnaf ve sanatkarlara verdiği krediler dolayısıyla alınan paralar ve bu kooperatiflerin ortaklarından masraf karşılığı adıyla aldığı paraların BSMV'den istisna edildiği,

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 93 üncü maddesinin 4 numaralı fıkrasında, kooperatifler, kooperatif birlikleri ve kooperatifler merkez birlikleri faaliyete geçen üst kuruluşlara girmedikleri takdirde, BSMV muafiyetinden yararlanamayacakları hükme bağlanmıştır.

Buna göre;

- Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi, kredi ve kefalet işlemlerini esas iştiğal konusu olarak yapması nedeniyle "banker" kapsamında BSMV mükellefi olup, bu kooperatifin sadece 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri (kredi ve kefalet işlemleri) dolayısıyla lehe aldığı paralar BSMV'ye tabi bulunmaktadır.

- Bankasının Esnaf ve Sanatkarlar Kefalet Kooperatiflerinin kefaleti altında esnaf ve sanatkarlara verdiği krediler dolayısıyla lehe aldığı paralar ile adı geçen kooperatifin söz konusu işlemler dolayısıyla ortaklarından masraf karşılığı adıyla aldığı paraların BSMV'den istisna edilmesi gerekmektedir.

-Anılan kooperatifin üst kuruluşlara girmesi kaydıyla diğer kooperatiflere, birliklere ve ortaklarına kullandığı krediler nedeniyle aldığı faiz ve komisyonlar ile ortaklarına kefalet etmesi dolayısıyla bunlardan aldığı paraların BSMV'den muaf tutulması gerekmektedir.

Bu hükümlere göre, Kooperatifinizin kefaletiniz altındaki esnaf ve sanatkarlara vermiş olduğu krediler sebebiyle yaptığı işlemlerin, yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29/m maddesi gereğince banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna edilmiş olması Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4-e maddesindeki istisnanın uygulanmasına engel teşkil etmemektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için

gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026